

Jaarverslag schooljaar 2017-2018

*Samenwerkingsverband VO Groningen Stad
oktober 2018*

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van het schooljaar 2017-2018 van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Groningen Stad (SwV VO 20.01). Het jaarverslag is in oktober 2018 door het Dagelijks Bestuur (DB) vastgesteld en is daarna ter kennisname aangeboden aan het Algemeen Bestuur (AB) als toezichthoudend orgaan alsmede aan de Ondersteuningsplanraad (OPR) en de Medezeggenschapsraad personeel (MR-p) als vertegenwoordigende medezeggenschapsorganen van ouders van de leerlingen en het personeel op de scholen en het personeel binnen het SwV.

In de regio hebben de schoolbesturen binnen het SwV de verantwoordelijkheid gekregen om in samenwerking de ondersteuning en begeleiding van leerlingen te organiseren. Het SwV heeft één wettelijke taak en twee bestuurlijke opdrachten:

1. De wettelijke taak om passend onderwijs te realiseren;
2. De opdracht om beleid en uitvoering van de overstap po-vo voor de schoolbesturen binnen het SwV te coördineren;
3. De opdracht om beleid en uitvoering van de overstap vo-mbo voor de schoolbesturen binnen het SwV te coördineren. Hier is de bestuurlijke overeenkomst VSV bij inbegrepen.

Deze taak en opdrachten brengen met zich mee dat het SwV veelvuldig in contact is met diverse lagen die werkzaam zijn binnen een schoolbestuur en de externe partners.

T.a.v. de wettelijke taak zijn er binnen het samenwerkingsverband afspraken gemaakt over de wijze waarop voor alle leerlingen een passende plek in het onderwijs kan worden gerealiseerd. De afspraken zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan is het formele document van het SwV en heeft wettelijk gezien een looptijd van vier jaar (2015-2019). Het is te vinden op de website van het SwV: <https://www.swv-vo2001.nl/professionals/ondersteuningsplan/>

De hele korte samenvatting over 2017-2018 is dat:

1. het aantal thuiszitters verder daalt;
2. het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs stabiel laag blijft;
3. we op het gebied van kwaliteitszorg een positieve ontwikkeling zien;
4. uit onderzoek blijkt dat de basisondersteuning in de scholen op het gewenste peil is geraakt;
5. de samenwerking met de gemeente op het gebied van lokale jeugdhulp m.b.t. de licht pedagogische hulpverlening een goede ontwikkeling doormaakt;
6. de samenwerking met de gemeente op het gebied van geïndiceerde jeugdhulp de kansen nog benut moeten worden om dit op gang te brengen;
7. de scholen meer middelen hebben ontvangen vanuit het SwV voor de (personele) inzet t.b.v. leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
8. de scholen transparant zijn in de verantwoording van de ontvangen middelen;
9. het SwV er financieel goed voorstaat zonder dat er onverantwoorde overschotten ontstaan.

Activiteiten en kengetallen schooljaar 2017-2018

Binnen het SwV hebben veel activiteiten plaatsgevonden die zijn uitgevoerd door bestuurders, directie/managementleden, OPR-leden en met name door direct betrokkenen bij de leerlingen (ondersteuningscoördinatoren, begeleiders, ouders en docenten). Hieronder een korte uiteenzetting van opvallende zaken en kengetallen met een toelichting op diverse activiteiten in het schooljaar 2017-2018.

Wat zijn opvallende kengetallen in 2017-2018?

- Het SwV kent een redelijk stabiel patroon m.b.t. het aantal leerlingen. De werkelijke cijfers van het totaal aantal leerlingen (ca. 16.500) laten zien dat we, i.t.t. de prognoses, nauwelijks teruglopen.
- De daling van het aantal leerlingen praktijkonderwijs van de laatste twee jaren is gestopt. Er is nu sprake van stabilisatie (477 leerlingen / ca. 3%, gelijk aan het landelijke gemiddelde).
- Het aantal leerlingaantallen in het vso is licht gedaald en is op het niveau van enkele jaren terug. Over vier jaren gezien is er sprake van een stabiel aantal leerlingen vso (ca. 280 lln / 1,7%). Opvallend is wel de stijging van het aantal tussentijdse aanmeldingen vso t.o.v. het voorgaande schooljaar. Over 4 jaren gezien is er echter niet sprake van een trend.
- Het aantal leerlingen met een vorm van indicatie/bekostiging via OPP's in het regulier onderwijs stijgt gestaag maar niet met verontrustende aantallen. Scholen krijgen de leerlingen die ondersteuning hebben steeds beter in beeld. Het totaal aantal leerlingen met een vorm van extra bekostiging vanwege de ondersteuningsbehoefte is 13,5%.

Hoe zit het met de thuiszitters en de voortijdig schoolverlaters in het SwV?

M.b.t. het beleid en de acties rond thuiszitters in 2017-2018 is er ingezet op:

- een werkwijze die er op is gericht om samen met leerplicht elke drie maanden de cijfers van absoluut en relatief verzuim aan de onderwijsinspectie door te geven;
- samenwerking in de werkgroep verdiepend verzuim bestaande uit Leerplicht, Verzuimloket Rebound en SwV/ECT. Het SwV beoogt met de monitor en werkgroep meer systematisch, structureel en cyclisch deze leerlingen te volgen en interventies te plegen, deze groep komt periodiek bijeen;
- samen met het PO, MBO, gemeente Groningen, WIJ en GGD is een Thuiszitterspact afgesloten.

M.b.t. het beleid rondom voortijdig schoolverlaters (VSV) werken we met de ketenpartners MBO en gemeente samen in de RMC regio 3 (Centraal/Midden Groningen en Westerkwartier). Dit is een duurzame bestuurlijke overeenkomst waarin het SwV voor de scholen de verbindende partij is.

Voor het voortgezet onderwijs valt op te merken dat:

- van een te groot deel de scholen aangeven dat de bestemming van de leerling onbekend is. Daar worden de scholen op aangesproken. Conform de regionale afspraken zou het niet mogen voorkomen dat de VO school de vervolgbestemming niet weet. I.v.m. de aangescherpte privacywetgeving ligt deze taak duidelijk bij de scholen en niet bij het SwV.

Kengetallen 2017-2018

- in het schooljaar 2017-2018 waren er 89 leerlingen die binnen de thuiszittersdefinitie vielen. Bij 63 leerlingen is de schoolgang hersteld. In juni 2018 was er nog sprake van 26 thuiszitters waarvan 13 nieuw aangemeld (korter dan 3 maanden thuis).
- In vergelijking met voorgaand schooljaar waren deze kengetallen respectievelijk: 103-71-38-16. Getalsmatig kunnen we daarmee de conclusie trekken dat het ons met de scholen opnieuw is gelukt om het aantal thuiszitters te laten dalen.
- Het aantal VSV-ers (leerlingen zonder startkwalificatie en vervolgbestemming onderwijs) aan het begin van het schooljaar 2017-2018 was 69 leerlingen (0,41 % / landelijk gemiddelde 0,48%). Dit was een lichte stijging t.o.v. het voorgaande jaar voornamelijk veroorzaakt door de doelgroep 'nieuwkomers' waar de doorstroombestemming vaak onbepaald is. Over vijf jaren heeft de regio binnen het VO in alle jaren een lager percentage VSV dan het landelijk gemiddelde.

Hoe worden scholen en ouders ondersteund bij Passend Onderwijs?

In het SwV functioneert een Expertise- & Consultatie Team (ECT). Bovenschools bestaat het ECT uit vier deskundigen (2,3 fte) die samen met deskundigen in de scholen het SwV, de scholen en de ouders ondersteunen met als doel passend onderwijs voor leerlingen en scholen te realiseren. Het ECT heeft zich ontwikkeld tot een orgaan in het SwV waarin met veel deskundigheid complexe problematiek samen met de school wordt opgepakt. Voor ouders is er een onafhankelijke ouderondersteuner beschikbaar die geen relatie heeft met de school.

Kengetallen 2017-2018

In schooljaar 2017-2018 heeft het ECT 372 casussen op individueel niveau opgepakt (schooljaar 2016-2017 was dit 370). Veruit de meeste verzoeken komen vanuit school (320), vanuit ouders of externe partijen kwamen 47 verzoeken voor ondersteuning. In de meeste gevallen betreft het deelname aan een Meer Partijen Overleg (MPO). In 6 gevallen is het ECT als ouderondersteuner ingeschakeld.

Waren er geschillen in schooljaar 2017-2018?

- Het aanhangig gemaakte geschil en het kort geding dat was ingediend door een ouder van een leerling tegen een VO school is via bemiddeling SwV in goed overleg met alle partijen van tafel gegaan. Ouders zijn akkoord gegaan met plaatsing van de leerling op een tussenvoorziening.
- Het tweede geschil van een ouder met een VO school betrof een verwijdering van de leerling. Dit geschil heeft wel gediend voor de Geschillencie. Het SwV is daar gehoord. De cie. heeft procedureel getoetst en adviseerde de school om nader te onderzoeken of terugplaatsing van de leerling op school tot de mogelijkheden behoort. Zowel schoolbestuur als SwV zijn ontevreden over de gemaakte afwegingen van de cie. Het SwV en het schoolbestuur hebben verzocht hier nog nader over in gesprek te gaan met de cie., dit is echter niet ingewilligd.
- Ten slotte heeft een ouder van een leerling van een VO school bezwaar gemaakt tegen een afgegeven toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het VSO door het SwV. Dit bezwaar heeft bij de voorzieningenrechter gediend. De rechter heeft geoordeeld dat de TLV zowel procedureel als inhoudelijk op de juiste gronden door het SwV is afgegeven.

Welke belangrijke (bestuurs)besluiten zijn er genomen (DB en AB)?

- Er wordt per 1-8-18 een vereenvoudiging van de bekostiging ingevoerd voor de OPP regeling in de bovenbouw van het VMBO voor scholen met BB/KB.
- In de begroting van het schooljaar 2018-2019 worden er ook middelen voor ISK vrijgemaakt. Het vervolg op deze maatregel komt terug in overwegingen voor het Ondersteuningsplan 2019-2023.
- Per 1-8-18 wordt er een vereenvoudiging van de regeling voor toelaatbaarheid tot het vso (TLV VSO) ingevoerd.
- Er zijn meerdere besluiten genomen ter voorbereiding op de vernieuwde privacywetgeving.
- Er is ingestemd met het bestuursverslag 2017, de begrotingen 2018 en 2018-2019 en de jaarplanning 2018-2019.

Welke prioriteiten waren aan de orde in de ondersteuningsplanraad (OPR)?

De OPR wilde vanaf de start met name monitoren hoe Passend Onderwijs in de praktijk werkt. Ook wilde de OPR de communicatie met de achterban verbeteren. Het afgelopen schooljaar is veel geïnvesteerd in professionalisering. Dit jaar zijn de bestaande werkgroepen gecontinueerd: onderwijs, achterban, financiën, agendacie. en de bestuurlijke cie. (w.o. Governance en reglement en statuut).

Hoe ontvangen scholen middelen voor ondersteuning?

Scholen vragen, via een beschrijving van hun ondersteuningsaanbod in arrangementen, de bekostiging voor de ondersteuning vanuit het SwV aan middels een bijhorende begroting. Elke school heeft een beschreven aanpak van de geboden ondersteuning. Speciaal gericht op ouders heeft elke school een ondersteuningsprofiel vastgesteld. Deze ondersteuningsprofielen zijn op de websites van de scholen en op de site van het SwV geplaatst. In 2017-2018 hebben de scholen opnieuw goede stappen gemaakt in het planmatig handelen inclusief het toedelen van de formatie daarvoor.

Kengetallen 2017-2018

De scholen hebben vanuit het SwV samen €6,7 miljoen ontvangen t.b.v. de ondersteuning. Ze hebben daarvoor 104 fte ingezet. Daarvan is ca. de helft besteed in loonschaal LB (docentenfunctie inclusief klassenverkleining) en de andere helft in andere loonschalen (ondersteunende functies). Scholen kunnen goed inzichtelijk maken hoe ze de middelen besteden.

Op welke manier werken we samen met gemeenten?

De samenwerking met de gemeente vindt plaats op de aansluiting onderwijs-jeugdhulp. Er is op het niveau van het SwV (ambtelijk) en op het niveau van de scholen een veelal goede samenwerking met leerplicht, de sociale teams via VO-WIJ en de GGD. Met name bij de laatste partij willen de samenwerking nog verder intensiveren.

- In het verleden hebben we beleidsafspraken gemaakt via het afstemmingsoverleg onderwijs-gemeenten (AGO) op provinciaal niveau. In de provincie hebben we gezamenlijke besloten om het overleg meer lokaal/regionaal in te vullen. In onze regio hebben we dat belegd binnen de RMC regio (regio 3). Het ligt in de bedoeling dat we daar ook het OOGO met de gemeenten voeren.

- Belangrijk in de samenwerking was in juni 2018 het sluiten van de overeenkomst binnen het 'Thuiszitterspact'; de lokale overeenkomst met de ketenpartners po-vo-mbo en de gemeente Groningen tot een duurzame samenwerking in het terugdringen van het aantal thuiszitters. Ook hier staat de aansluiting onderwijs-jeugdhulp centraal.
- M.b.t. de inkoop van de geïndiceerde jeugdhulp waarvoor de gemeente verantwoordelijk voor is, komt de samenwerking moeizaam op gang. Als onderwijs willen we daar graag meer stappen in maken dan nu het geval is.

Wat als een leerling tijdelijk extra ondersteuning nodig heeft?

In eerste instantie zal altijd de school zelf binnen bestaande arrangementen de extra ondersteuning verzorgen. Het is mogelijk om bij het SwV tussentijdse arrangementen aan te vragen voor niet voorziene ondersteuning. In 2017-2018 is opnieuw zeer beperkt tot geen gebruik gemaakt van deze tussentijdse arrangementen. In andere gevallen verwijzen de scholen naar Rebound of Maatwerk.

Maatwerk in het regulier onderwijs

In het SwV zijn twee OPDC's ingericht die leerlingen met complexe problematiek een specialistische, tijdelijke en kortdurende lesplaats bieden om vervolgens door te geleiden naar een passende plek in regulier of speciaal onderwijs binnen het VO. Het OPDC Gomarus College is specifiek op denominatie ingericht ten behoeve van ondersteuning aan leerlingen van het Gomarus College. Het OPDC onder het SwV is ingericht voor de ondersteuning aan leerlingen op de overige scholen binnen het SwV. Het OPDC van het SwV heeft de TTVO en Rebound Stad onder haar hoede. Uit de evaluaties van beide afdelingen blijkt dat ze voldoen aan een behoefte ter ondersteuning aan de scholen. Er is sprake van een zekere mate van stabiliteit in het aanbod van leerlingen voor de Rebound leerlingen in beide voorzieningen. Het groeiend aantal plaatsingen in TTVO (nu 60 leerlingen en het jaar daarvoor 50) is een punt van aandacht voor het SwV. We zetten er op in dit aantal te laten dalen. De groei werd o.a. veroorzaakt door een geringe doorstroming.

Kengetallen 2017-2018

- OPDC Gomarus - 26 lln met een kortdurende lesplaats en 34 lln in trajectbegeleiding. Daarnaast heeft het OPDC inzet gepleegd bij 220 casussen.
- Rebound Stad Groningen - 82 lln met een kortdurende lesplaats (korter dan 16 weken).
- TTVO - 60 leerlingen met een langdurende lesplaats (langer dan een jaar).

Maatwerk in het speciaal onderwijs cluster 3 en 4

Zowel in cluster 3 (W.A. van Liefland als pilot) als in cluster 4 (RENN4 en Portalis als expertisebekostiging) worden leerlingen opgevangen die, met of zonder een specifieke TLV VSO, maatwerkoplossingen krijgen aangeboden. Bij RENN4 en Portalis werken we daarin samen met SwV Ommelanden. Voor cluster 3 gaat het om een relatief klein aantal leerlingen (12) en bij RENN4 betreft het voor ons SwV 40 leerlingen: 6 lln zonder TLV uit het regulier onderwijs, 14 lln uit het regulier onderwijs met een TLV en 20 lln uit het vso zelf.

Hoe is de verwijzing naar het speciaal onderwijs geregeld?

Samen met de twee andere SwV's in de provincie Groningen hebben we één Commissie van Advies (CvA) ingericht. Deze commissie adviseert aan het SwV over de toelaatbaarheid tot het speciaal onderwijs. In schooljaar 2017-2018 zijn we een pilot gestart waarbij de rol van CvA 'aan de achterkant' kleiner wordt. Dit traject is geëvalueerd met gedragsdeskundigen en heeft geleid tot nieuw beleid per 1-8-18. De ervaren administratieve last is daarmee fors verlaagd en de route is verkort.

Samenvatting nieuw beleid

- Bij overeenstemming over de TLV tussen ouders/leerling, ontvangende & verwijzende school wordt zonder tussenkomst CvA een TLV afgegeven (route 1).
- De TLV's worden toegekend voor de gehele schoolloopbaan binnen SBO/SO/VSO (SO 14 jaar, VSO 20 jaar), herindicaties vinden niet meer plaats. Speciaal onderwijs maakt cyclisch een inhoudelijke afweging of de leerling schakelbaar is naar regulier onderwijs.
- De SwV's voert audits en visitaties uit op verschillende onderdelen van TLV route.
- Daarnaast bestaat er een route 2 waarbij de CvA nog wel een rol heeft. Bijv. o.a. als:
 - er geen of onvoldoende overeenstemming is tussen partijen;
 - bij verhoging van de bekostigingscategorie;
 - bij schoolgang of verwijzing naar of vanuit een school die niet is aangesloten bij het SwV.

Kengetallen vso 2017-2018

- Er zijn in totaal 103 beschikkingen door de CvA afgegeven (voorgaand schooljaar 85) waarvan 11 (13) herindicaties. Van deze indicaties waren er 101 in de categorie laag en 2 in de categorie midden. Van de 103 indicaties waren er 92 cluster 4-beschikkingen en 11 cluster 3.
- Er zaten 272 leerlingen in het vso (t.o.v. 286 in het voorgaande schooljaar) waarvan 133 lln in cluster 4 op scholen in ons SwV, 113 lln in cluster 3 en 26 lln op scholen buiten ons SwV.

Hoe zit het met de financiële positie van het SwV?

De financiële positie van het SwV is goed. Het SwV kent een bekostigingssystematiek waarbij de middelen volgens het t-0 systeem worden verdeeld. Dit houdt in dat de middelen die bij het SwV binnenkomen in het zelfde jaar aan de scholen worden uitbetaald om te kunnen besteden aan de zittende doelgroepen leerlingen. In het schooljaar 2017-2018 zijn we met de realisatie binnen de afspraken in het ondersteuningsplan gebleven. Overschotten worden conform afspraak in het volgende schooljaar aan de scholen toegeedeeld.

Hoe gaat het SwV om met de privacy wetgeving (AVG)?

Op 25 mei 2018 is de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ingegaan. De AVG vraagt een aangescherpte aanpak van de informatiebeveiliging en privacy. Het SwV werkt sinds december 2017 systematisch aan de uitvoering van een plan van aanpak rond de AVG. Naast dit plan van aanpak is een beleidsplan 'Informatiebeveiliging en privacy' opgesteld. Ook is het privacyreglement compliant aan de AVG gemaakt, is er een protocol 'beveiligingsincidenten & datalekken' opgesteld en een privacystatement aan onze website toegevoegd. Ook is een gedragscode voor medewerkers opgesteld en is hier in werkoverleggen aandacht aan besteed. Tot slot is ook een profiel opgesteld voor de werving van een Functionaris Gegevensbescherming (FG).

Hoe staat het met de basisondersteuning en de overige kwaliteitszorg in het SwV?

- In periode september 2017 t/m januari 2018 hebben alle scholen een tweede meting 'basisondersteuning' uitgevoerd. 'Overall' conclusie is dat alle scholen in SwV VO Groningen Stad er op alle 13 standaarden op vooruitgegaan zijn. Op vier thema's is de stijging zelfs fors te noemen. Hiermee zijn de scholen op het niveau gekomen zoals dit bestuurlijk is afgesproken.
- Ook in schooljaar 2017-2018 hebben we een vervolg gegeven aan audits op TLV's en collegiale visitaties op OPP's. In totaal hebben 7 scholen aan een dergelijk traject deelgenomen.